

GRATANGEN KOMMUNE

KOMMUNAL HANDLINGSPLAN MOT MOBBING 2021-2025

INNLEDNING

Handlingsplan mot mobbing er et forpliktende verktøy for barnehagene, skolene og fritidstilbud i arbeidet med å forebygge og forhindre mobbing. Planen inneholder en del som går på forebygging og en del som inneholder tiltak som skal iverksettes dersom mobbing oppdages. Planen er generell og skal fungere som et utgangspunkt for egne planer i barnehage, skole/sfo og innen fritidstilbud.

Det å jobbe aktivt for å opprettholde et mobbefritt oppvekstmiljø for barn er et landsomfattende arbeid som bygger på flere sentrale høringer. Barnekonvensjonen, barnehageloven, rammeplan for barnehager, forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole, grunnskoleloven samt "Partnerskap mot mobbing. Sammen for et inkluderende lærings- og oppvekstmiljø. 2021-2025" gir forpliktelser og rettigheter knyttet til barns lærings- og oppvekstmiljø.

Planen er utarbeidet i januar 2017 og revidert i 2021. Gjelder for tidsrommet 2021-2025.

Evalueres i oktober 2025.

Gratangen den /

INNLEDNING	2
HVA ER MOBBING?	3
Mobbing kan for eksempel være:	4
Må det skje ofte for at det skal være mobbing?	4
Mobbing kan være vanskelig å oppdage	4
Tull kan være mobbing	4
Hva kan mobbing føre til?	5
Hva hvis jeg blir mobbet av læreren min?	5
HOVEDMÅL	5
DELMÅL	5
FOREBYGGING AV MOBBING	5
Mål:	5
Delmål:	5
Den enkelte enhet plikter på systemnivå:	6
Den enkelte enhet utarbeider sin egen handlingsplan som bl.a. skal si noe om:	6
Innlæring av «Den gyldne regel»	6
TILTAK NÅR MOBBING SKJER	6
Personalnivå:	6
Barnenivå:	7
Foreldrenivå:	7
TILTAKSPLAN NÅR MOBBING SKJER	8
REFERAT FRA MØTE VEDRØRENDE MOBBING I BARNEHAGEN	10
VIDERE OPPFØLGINGSPLAN	11
KARTLEGGING	12
Miljøet i barnehagen /skolen/fritidstilbudet	14

HVA ER MOBBING?

Det er mobbing når ett eller flere individer, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra ett eller flere individer, elever eller lærer. Mobbing oppstår i et forhold mellom et barn og et annet barn eller en gruppe,

når erting går over til å bli ondsinnet og avvisende. Mobbing kan være:

Verbal (for eksempel bruke kallenavn)

Sosial (for eksempel bli holdt utenfor)

Materiell (for eksempel få ødelagt klær og eiendeler)

Psykisk (for eksempel bli truet eller tvunget til å gjøre noe)

Fysisk (for eksempel bli slått eller sparket)

Mobbing kan for eksempel være:

- å bli baksnakket
- å få spredt et rykte om seg
- å bli holdt utenfor
- å bli presset eller truet til å gjøre ting for andre som en ikke vil
- å bli kalt noe stygt eller få en stygg kommentar for eksempel om utseende, klær, tro, eller dialekt
- å bli slått, dyttet eller pirket på
- å få sekken sin, eller noe annet en eier, kastet rundt
- å ikke få være med i grupper på sosiale medier
- å aldri få kommentarer eller likes på bilder eller andre ting
- å få sårende eller stygge meldinger, bilder og videoer
- at noen sprer bilder eller video av noen som er nakne

Vilkårlig erting er ikke mobbing. Konflikter og enkelttilfeller av slåssing og utestenging er heller ikke mobbing. Det er noe som kan forekomme i barns lek, og ofte kan dette ordnes opp i, etter hvert og uten problemer for noen av partene.

Må det skje ofte for at det skal være mobbing?

Det er mange voksne som bare kaller det mobbing hvis du blir plaget flere ganger. Uansett hva noen kaller det, har du rett til å ha det bra. Selv om de voksne ikke kaller det mobbing, skal de sørge for at plagingen stopper og at du har det bra.

Mobbing kan være vanskelig å oppdage

Noen typer mobbing kan være vanskelig for voksne å oppdage, for eksempel stygge blikk, baksnakking og utestenging på nettet. De voksne skal ta alle typer mobbing alvorlig, men for at de skal kunne gjøre noe, må de få vite om det.

Tull kan være mobbing

Selv om du bare tuller, kan for eksempel det å bruke kallenavn eller ironi, misbruke passord og legge ut bilder av personer som selv ikke ønsker det, være mobbing. Det du tenker på som tull, kan være veldig vondt og sårende for andre.

Det kan også være mobbing hvis du videresender, kommenterer, eller liker en stygg melding eller et bilde som er ment å plage noen. Les på nytt og tenk deg om før du liker, sender eller publiserer.

Hva kan mobbing føre til?

Selv om mobbingen har sluttet, kan de som blir mobbet slite mange år etterpå. De kan slite med å konsentrere seg på skolen, og mange kan føle seg triste og ensomme.

Hva hvis jeg blir mobbet av læreren min?

De voksne på skolen skal ikke mobbe deg. Hvis du blir mobbet av læreren din, kan du fortelle det til en annen lærer du stoler på. Du kan også fortelle det til en annen som jobber på skolen, for eksempel helsesøster. Hvis en som jobber på skolen får vite at en lærer mobber en elev, skal de si ifra til rektor. Rektor skal da melde saken videre til skoleeier.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

HOVEDMÅL

GRATANGEN KOMMUNE SKAL HA NULLTOLERANSE MOT MOBBING.

DELMÅL

Alle ansatte og frivillige i vår kommune som arbeider med barn og unge skal daglig jobbe aktivt for å opprettholde et mobbefritt oppvekstmiljø.

FOREBYGGING AV MOBBING

Mål:

- Å drive aktivt forebyggende arbeid i forhold til læringsmiljø/arbeidsmiljø
- Å sikre et godt samarbeid med foreldrene
- Å ha rutiner som avdekker om mobbing foregår
- Å følge opp den som blir utsatt for mobbing og den som utøver mobbing
- Å ha rutiner som sikrer god dokumentasjon

Delmål:

- Styrke barnas selvhevdelse på en god måte. (tørre å hevde egne meninger, stå imot gruppepress og ta initiativ til lek og samtaler.)
- Skape respekt og trygghet
- Styrke barnas sosiale kompetanse - øke relasjonskompetansen hos barna.
- Skape en inkluderende lekearena

Den enkelte enhet plikter på systemnivå:

- Følge opp de utarbeide rutiner
- Sørge for kompetanseutvikling
- Sørge for informasjon og veiledning til alle parter.
- Sette mobbing på dagsordenen
- Ha en handlingsplan, og den må være kjent hos barn, foreldre og ansatte

Den enkelte enhet utarbeider sin egen handlingsplan som bl.a. skal si noe om:

- Voksenrollen - voksne skal være gode og tydelige rollemodeller som har kompetanse og som viser ansvar. De må ha evne til å se, forstå og handle.
Voksne må være tilstede og tilgjengelige.
- Hvordan man skaper et inkluderende miljø
- Relasjonsbygging - hvordan bygge opp gode relasjoner
- Hvordan inkludere foreldre i dette arbeidet

Innlæring av «Den gyldne regel»

DU SKAL VÆRE MOT ANDRE, SOM DU ØNSKER DE SKAL VÆRE MOT DEG
--

1. Vi skal ikke mobbe andre
2. Vi skal hjelpe de som blir mobbet, ved å si fra til de som mobber, eller til en voksen
3. Vi har ansvar for å være sammen med barn som ofte er alene.

TILTAK NÅR MOBBING SKJER

Alle henvendelser fra barn, foreldre eller personale om antatt mobbing skal tas alvorlig. Tiltak må rettes mot enkeltbarn, barnegruppen og mot hele miljøet.

Personalnivå:

- Tydelige voksne som gir klare og forståelige grenser for hvilken oppførsel som er akseptabel.
- Det er den voksnes ansvar å gripe inn når en observerer atferd eller handlinger som gir grunn til bekymring.

- Systematisk observasjon og kartlegging av enkeltbarn og hvordan barna er mot hverandre generelt, miljøet må analyseres.
- Observere også den voksnes atferd og holdninger.
- Leder innkaller til et møte for å informere om det som er avdekket.
- Skjemaet «Tiltaksplan når mobbing skjer» fylles ut.
- Når tiltakene er gjennomført innkalles til nytt møte for evaluering, eventuelt nye tiltak iverksettes.
- God kommunikasjon med foreldre/foresatte under hele prosessen.

Barnenivå:

- Vurderer hvem av barna som skal involveres.
- Samtaler med de involverte barna
- Hjelp barna med å sette ord på egne følelser, og å sette seg inn i hva andre føler og hvordan de opplever situasjonen
- Forslag til andre metoder.
- Legge til rette for positivt samspill gjennom små og bevisst sammensatte lekegrupper.
- Drama, bøker, sanger, flanellograf, sang leker, dukketeater m.m.

Foreldrenivå:

- Handlingsplanen gjøres kjent for alle foreldre/foresatte.
- Foreldre/foresatte til den som blir mobbet kalles inn til samtale.
- Så kalles foreldre/foresatte til den som mobber inn til samtale. Deretter har vi fellesmøte for begge parter.
- Hva kan foreldrene bidra med?
- Leder vurderer hvem i foreldregruppa som skal informeres (avklares med foreldre/foresatte til de direkte involverte).
- Følge opp tiltak hjemme.
- Møte med de involverte foreldre /foresatte der tiltaksplan evalueres.

- Tema på foreldremøte med fokus på hvordan hjem og barnehage kan samarbeide for å forebygge mobbing.

TILTAKSPLAN NÅR MOBBING SKJER

TILTAK	ANSVARLIG	GJENNOMFØRT Signatur og dato
Den som observerer mobbing informerer sin leder straks. Øverste leder i enheten skal også informeres. Dette tas opp på nærmeste et eget møte. Beskriv så konkret som mulig hva som har skjedd? Hva har barna/barnet gjort? Hvordan har de voksne forholdt seg? Bli enige om tiltak.	Den som observerer mobbing. Alle .	
Snakk med barna om det som har skjedd. Be barna komme med forslag til hva vi kan gjøre videre. Sammenfatte barnas forslag med de forslag personalet har kommet fram til.	Den ansatte som står barna nærmest, evt. sammen med leder.	
Foreldrene/foresatte til den/de som blir mobbet og den/de som mobber blir informert og tatt med på råd.	Leder for avdelingen eventuelt sammen med leder for enheten	
Evaluerings av hvordan det går etter 1 - 2 uker. Nye samtaler med barna.	Den ansatte som står barna nærmest, evt. sammen med leder.	
Evaluerings på avdelingsmøte. Eventuelle nye tiltak?	Leder sammen med øvrig personale.	
Ny informasjon/nye samtaler med foreldre/foresatte etter behov.	Avdelings leder, evt. sammen med enhetens leder	
Evaluerings bør skje kontinuerlig hver måned eller oftere inntil saken er løst.	Leder sammen med øvrig personale	

REFERAT FRA MØTE VEDRØRENDE MOBBING I BARNEHAGEN

Skjemaet skal ligge i barnets mappe (kopi til foreldre/foresatte).

Møtedato: ____/____ 20____

Tilstede på møte:

VIDERE OPPFØLGINGSPLAN

Hva saken gjelder	Tiltak videre	Ansvarlig

Dato for neste møte er satt til ____/____ 20____ klokken_____

Gratangen, den: ____/____ 20____

Underskrift ansatte

Underskrift ansatte

Underskrift foreldre/foresatte

Underskrift foreldre/foresatte

KARTLEGGING

Refleksjoner om mitt forhold til barna

Spørsmål	Ja - alltid	Ja - ofte	Nei - sjelden	Nei - aldri
Er jeg anerkjennende og støttende overfor barnas egne initiativ? Gjelder dette alle barna?				
Ser jeg alle barna? Blir alle barna lagt merke til i like stor grad, uavhengig av type personlighet (innadvendt/utadvendt)?				
Får noen barn stadig positiv oppmerksomhet fra meg – mer enn andre barn?				
Får noen barn stadig negativ oppmerksomhet fra meg – mer enn andre				

barn?				
Er det blitt et mønster i at jeg har lettere for å tro på noen barns forklaringer på konflikter og hendelsesforløp enn på andre barns forklaringer?				
Er det noen barn i barnegruppa som jeg tar mer kontakt med – og finner på flere aktiviteter med, enn andre barn? Er det noen barn i barnegruppa som jeg tar lite kontakt med – og sjelden finner på aktiviteter med?				
Har jeg større tålmodighet med noen barn i barnegruppa – mens andre oftere blir avbrutt og/eller må vente?				
Er jeg meg selv bevisst om forskjellen på humor og ironi?				

Miljøet i barnehagen /skolen/fritidstilbudet

Spørsmål	Ja - alltid	Ja - ofte	Nei - sjelden	Nei - aldri
Er miljøet i barnehagen preget av gjensidig omsorg, anerkjennelse, varme og respekt?				
Er miljøet i barnehagen inkluderende?				
Er samspillet barna i mellom preget av likeverdighet og veksling av hvem som får bestemme og hvem som til enhver tid får være med?				
Er det en trygg og avslappet tone preget av humor, spontanitet, oppmuntring og glede?				